

PROBLEME DE ETICĂ ÎN SCANDALURI FINANCIARE RECENTE

Conf. univ. dr. Daniel BOTEZ

SCANDALURI FINANCIARE

„The end of low standards and false profit is over” G. W. Bush, 2002

- Waste Management 1998 - Arthur Andersen
- Enron 2001 – Arthur Andersen
- World Com 2002 –
- Tyco 2002 –
- Healthsouth 2003
- Freddie Mac 2003
- American International Group 2005
- Lehman Brothers 2008
- Bernie Madoff 2008
- Satyam 2009

Cinci tipuri majore de fraudare a situațiilor financiare

- Venituri fictive - ENRON
- Diferențe temporale
- Ascunderea datoriilor și cheltuielilor -
WORLD.COM
- Prezentări incorecte
- Evaluarea incorectă a activelor - PARMALAT

DE CE GREȘESC CONTABILII?

- Problema reală nu este corupția conștientă ci prejudecata neintenționată
- Unele erori sunt, fără dubii, rezultatul fraudei
- Pentru a atribui multe erori corupției deliberate ar însemna să considerăm că profesia contabilă este plină de escroci – o concluzie despre care nu numai contabilii ci și cei care lucrează cu ei știu că nu este adevărată
- Problema: vulnerabilitate la prejudecăți, păreri preconcepute
- Natura subiectivă a contabilității și relația riguroasă între firmele de contabilitate și clienți conduc la situația că și cei mai onești și meticuloși auditori pot, neintenționat, să accepte informații distorsionate care să mascheze poziția financiară a companiei
- Scandaluri importante, precum Enron – Arthur Andersen, pot avea la bază o serie de raționamente preconcepute neintenționate decât un program criminal deliberat

CE INFLUENȚEAZĂ COMPORTAMENTUL PROFESIONAL

AMBIGUITATE

Informația contabilă este stabilită prin interpretare ceea ce creează prejudecăți.

Auditorii și clienții au deseori răspunsuri diferite la probleme de bază: ce este o investiție; ce este o cheltuială; cum se recunosc veniturile.

“Mulți cred despre contabilitate că este o știință. Este mai mult o artă.” J. Berardino, CEO Arthur Andersen

CE INFLUENȚEAZĂ COMPORTAMENTUL PROFESIONAL

ATAȘAMENT

Există o motivație de afaceri puternică pentru a rămâne în grațiile clienților

Companiile concediază auditorii care furnizează opinii nefavorabile

Carierele individuale ale auditorilor depind de anumiți clienți

Atașamentul produce prejudecăți.

APROBARE

Auditorii aprobă raționamentele unei persoane din firma client-există o tendință de a aproba

SUPLIMENTAR – TREI ASPECTE ALE NATURII UMANE

FAMILIARITATE – îi este mai aproape firma decât investitorii

CONTINUITATE – consecința imediată a unui raport critic poate fi pierderea clientului

ESCALADARE – o concesie aduce după sine multe altele

SCANDALURI DUPĂ 2010

- Kinross Gold 2010 - KPMG - supraevaluarea valorii activelor
- Lehman Brothers 2010 - Ernst & Young - neraportare Repo
- Sino-Forest Corporation 2011 - Ernst & Young – schema Ponzi
- Olympus Corporation 2011 - Ernst & Young –
- Autonomy Corporation 2012 – Deloitte & Touche – majorarea valorii comp
- Penn West Exploration 2012-2014 – KPMG – supraevaluare profituri
- Toshiba 2015 - Ernst & Young - supraevaluare profituri

TOP SCANDALURI FINANCIARE ÎN ROMÂNIA

- CARITAS
- BANCOREX
- SAFI
- FNI
- DACIA FELIX
- BANKCOOP
- LOTERIA
- DOSAR TRANSFERURI
- PETROMSERVICE
- OMNIA TURISM ???????

CONCLUZII

- Multe erori contabile, multe fraude, fără legătură cu mărimea companiei sau popularitatea sa
- Toate erorile sau fraudele au la bază aspecte de natură etică
- Natura umana
- Extindere globală a problemelor
- Rolul esențial al educației